

การบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2
**Learning Management in the New Normal of the School Expanding
Educational Opportunities Under the Office of Sukhothai
Primary Educational Service Area 2**

ณัฐพัชร บุญเกตุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Nattapat Boonged

Uttaradit Rajabhat University, Thailand

E-mail : Boongedyee@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 220 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเลือกเฉพาะเจาะจงเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่จำนวน 15 คน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติและปัญหาการปฏิบัติในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ และการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$, $SD = .732$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ($\bar{x} = 3.99$, $SD = .705$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.87$, $SD = .684$) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ ($\bar{x} = 3.75$, $SD = .657$) ด้านการพัฒนาครู ($\bar{x} = 3.59$, $SD = .968$) และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.53$, $SD = .924$) และแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2

* วันที่รับบทความ: 15 พฤษภาคม 2564; วันแก้ไขบทความ 26 พฤษภาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 27 พฤษภาคม 2564

Received: May 15, 2021; Revised: May 26, 2021; Accepted: May 27, 2021

สรุปได้ดังนี้ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องมีระบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน โดยมีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ มีการบริหารจัดการทรัพยากรตามลำดับสิ่งที่สำคัญมากที่สุดไปน้อยที่สุดเพื่อให้ได้เป้าหมายสูงสุด มีการพัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเสนอความคิดเห็น

คำสำคัญ: ฐานวิถีชีวิตใหม่; สภาพปัญหาการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่; แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

Abstracts

This article aims to study the problem of learning management and study the approach of learning management in the baseline, new normal of the school, expanding educational opportunities Under the Office of Sukhothai Primary Educational Service Area 2, a sample of 220 people Using stratified random sampling using the sample size tables according to the tables of Crazy and Morgan and a group of specialists were 15 people with experience in learning management in the new lifestyle. Research tools include Questionnaires about operating conditions and problems in the bases, new normal of the school, expand educational opportunities. And an interview with the learning management guidelines in the new era, new normal in the school, expanding educational opportunities. Under the Office of the Sukhothai Primary Educational Service Area 2.

The results of the research were as follows: Problems of learning management in the new normal of life in the school base era. Expand educational opportunities Under the Office of the Sukhothai Primary Educational Service Area 2, consisting of Six aspects, including course administration, had the highest average ($\bar{x} = 4.01$, $SD = .732$) Followed by this was the evaluation of the new lifestyle-based study ($\bar{x} = 3.99$, $SD = .705$) In teaching and learning management ($\bar{x} = 3.87$, $SD = .684$) Management of new resources by new priority ($\bar{x} = 3.75$, $SD = .657$). Teacher development ($\bar{x} = 3.59$, $SD = .968$) and hearing feedback from teachers, parents, students and communities were the least ($\bar{x} = 3.53$, $SD = .924$). To manage learning in the base era, new normal of the school, expand educational opportunities. Under the Office of the Sukhothai Primary Educational Service Area 2 Summarized as follows. Schools expanding educational opportunities must have a structured curriculum system taking into account student differences and school contexts. With the results obtained from the assessment to extend the learners' knowledge Blended instruction is provided online and offline. Resources are managed in order of most important to least in order to achieve the highest goals. New skills and technologies are developed to support sustainable teacher development. And give teachers, parents, students and the community the opportunity to offer their opinions.

Keywords: New Normal; Problems of Learning Management in a in a New Normal; Guidelines for the Management of Learning in the New Normal

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการปลูกฝังแนวความคิด ค่านิยม ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรด้วยการให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับพัฒนาคนไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ในปี พ.ศ. 2563

โรงเรียนถือเป็นสถานที่รวมตัวทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีความเสี่ยงสูงมากในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID - 19 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ทำให้โรงเรียนต้องเร่งปิดภาคเรียนตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป (กระทรวงศึกษาธิการ ,2563 : ออนไลน์) และชะลอการเปิดภาคเรียนใหม่เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2563 (“กรม.เห็นชอบปรับเปิดภาคเรียนแรก ให้สถานศึกษาเลื่อนเปิดเทอม 1 ก.ค.” 2020) ทำให้ระบบการศึกษาต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวเพื่อทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนในระบบการศึกษาไม่ขาดช่วงตามสถานการณ์ โดยมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนทางไกลหรือการเรียนการสอนออนไลน์จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ตอบสนองกับมาตรการเพิ่มระยะห่างทางสังคมและด้วยเทคโนโลยีการสอนออนไลน์ และแอปพลิเคชันทางการศึกษาต่าง ๆ

จากช่วงสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) สถานศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลหรือการเรียนการสอนออนไลน์ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน ประกอบไปด้วย 6 ด้านดังนี้ ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ปัญหาด้านการพัฒนาครู ปัญหาด้านบริหารหลักสูตร ปัญหาด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และ ปัญหาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ (พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2563 : 783-795.)

จากสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ส่งผลกระทบโดยตรงกับการศึกษา เราควรจะใช้เทคโนโลยีตัวไหนในการออกแบบการสอน การจัดทำสื่อการสอน การพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ให้ประสานสอดคล้องกันและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกัน จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งสังคมปัจจุบันและสอดคล้องกับอนาคตรวมทั้งช่วยส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสมโดยการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 36 คน ครูผู้สอนจำนวน 634 คน นักเรียนจำนวน 7,407 คน และผู้ปกครองจำนวน 7,407 คน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลศรีสัชชนาลัย (บ้านหาดสูง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำนวน 33 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เลือกเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่จำนวน 10 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 20 คน ครูผู้สอนจำนวน 100 คน นักเรียนจำนวน 50 คน และผู้ปกครองจำนวน 50 คน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 220 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 2 คน ครูผู้สอน 3 คน โรงเรียนอนุบาลศรีสัชชนาลัย (บ้านหาดสูง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เลือกเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่จำนวน 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 15 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ คือ

ลักษณะของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติการและปัญหาการปฏิบัติในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติการและปัญหาการปฏิบัติในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำนวน 26 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับ 5 ระดับผู้วิจัยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของข้อมูลเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยของเบสท์

2. แบบสัมภาษณ์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ใช้กระบวนการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างลักษณะใช้คำถามเหมือนกันทุกคน เป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยพร้อมแบบสอบถาม 220 ฉบับ โดยแจกแบบสอบถามให้กลับกลุ่มตัวอย่างและเก็บคืนด้วยตนเองพร้อมตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถาม

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการจดบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยการนัดหมายสถานที่สัมภาษณ์หรือสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่สะดวกในการให้ข้อมูล

3. ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ พร้อมทั้งแยกแยะเพื่อให้ข้อมูลนั้นเป็นไปตามระเบียบวิธี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อบันทึกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เกณฑ์การให้คะแนนสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้นำมาหาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาขอบเขตของคะแนนเฉลี่ย เพื่อใช้ในการแปลความหมายตามความคิดเห็นของสภาพปัญหาในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2

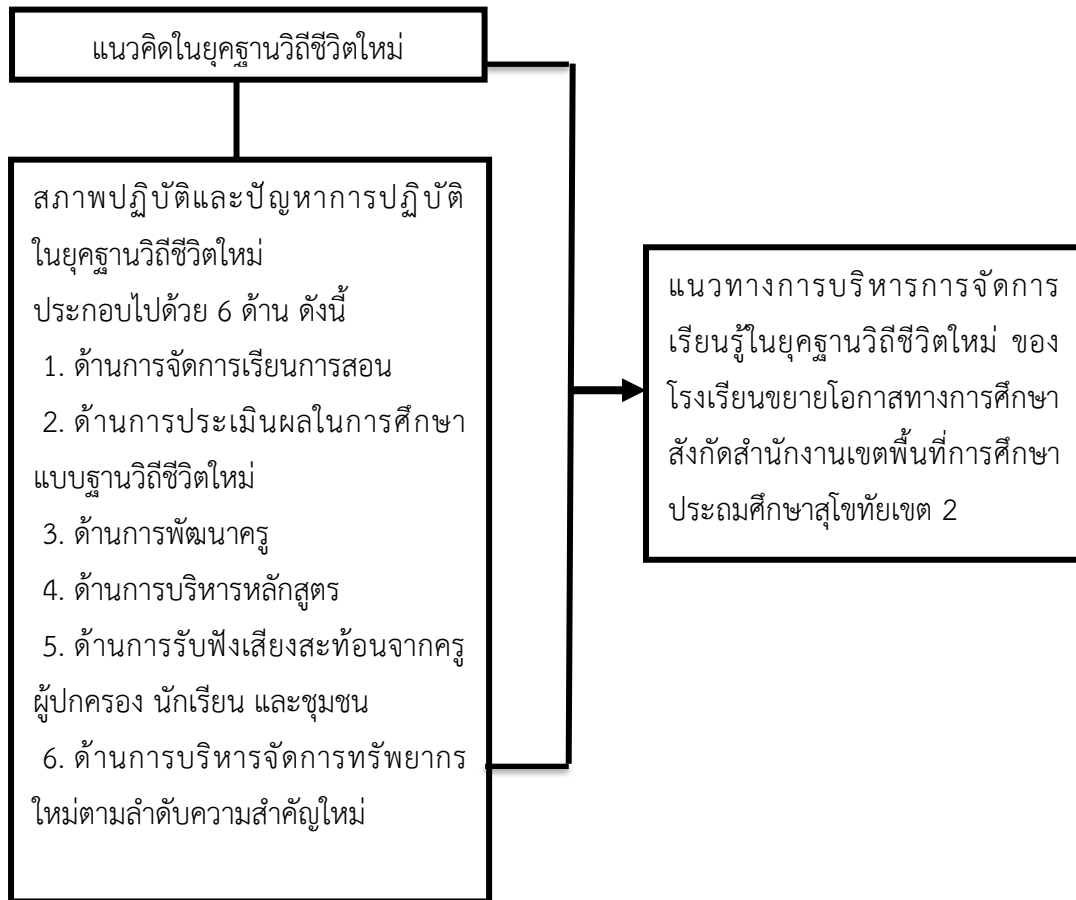
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ความเหมือนและความต่างกันของแต่ละบุคคล และจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล

2. นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบและนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลหาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ ด้านการพัฒนาครู และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ การศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปสาระสำคัญของผล การศึกษาได้ดังนี้

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับที่ สภาพปัญหาการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัยเขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	สภาพปัญหาการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในยุค ฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	n = 220		ระดับ	อันดับที่
		$\bar{X}$	SD		
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.87	.684	มาก	3
2	ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิต ใหม่	3.99	.705	มาก	2
3	ด้านการพัฒนาครู	3.59	.968	มาก	5
4	ด้านการบริหารหลักสูตร	4.01	.732	มาก	1
5	ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน	3.53	.924	มาก	6
6	ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับ ความสำคัญใหม่	3.75	.657	มาก	4

เมื่อพิจารณาพบว่าสภาพปัญหาการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$, $SD = .732$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ($\bar{x} = 3.99$, $SD = .705$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.87$, $SD = .684$) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ ($\bar{x} = 3.75$, $SD = .657$) ด้านการพัฒนาครู ($\bar{x} = 3.59$, $SD = .968$) และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.53$, $SD = .924$) ตามลำดับ

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ในการจัดการเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้ดังนี้

ด้านการบริหารหลักสูตร

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรมีระบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน โครงสร้างหลักสูตรคำนึงถึงตัวนักเรียน บริบทของโรงเรียนและชุมชนที่จะต้องสนองความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันได้ การวางแผนในการทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน

สนับสนุนให้จัดการเรียนรู้ด้วยแบบผสมผสานโดยแนะนำการกำหนดชั่วโมงเรียนให้สอดคล้องของเด็กแต่ละวัย
ปรับเปลี่ยนวิธีการวัดผล ประเมินผล ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียนมี
การนำผลที่ได้จากการประเมินไปต่อยอดความรู้ของผู้เรียนเพราะต้องนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป การ
ประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ประเมินตาม
ความสามารถของบุคคลให้เหมาะสม

ด้านการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรมีการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ การเรียนการสอน
ผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้อย่างเร่งด่วน เช่น ลด
เผชิญหน้ากัน มีการเว้นระยะห่างของนักเรียนกับผู้สอน งดการเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มจำนวนมาก งด
กิจกรรมหลาย กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ดูตามความสนใจของผู้เรียน
ด้านบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรตามลำดับสิ่งที่สำคัญมากที่สุดไป
น้อยที่สุดเพื่อให้ได้เป้าหมายสูงสุดมีการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นก่อนเพื่อส่งเสริมพัฒนาความรู้ของครูและ
บุคลากรทางการศึกษา สํารวจแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนและเป็นสิ่งที่นักเรียนให้ความสนใจพร้อมที่จะเรียนรู้
ซึ่งจะนำมาจัดการเรียนรู้ที่คุ้มค่า

ด้านการพัฒนาครู

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาพัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา
ครูอย่างยั่งยืน การพัฒนาครูไปสู่ PLC เป็นสิ่งสำคัญกับครูยุคปัจจุบันและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องโดยนำผลไป
ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเป็นการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และหาแนวทางเพื่อ
พัฒนางานการจัดการเรียนรู้ร่วมกันให้การบริหารจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ

ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาการเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเสนอความ
คิดเห็น และการเคารพความคิดเห็น และความแตกต่างของบุคคลอื่น การปรับการบริหารจัดการเรียนรู้ให้
ได้ประสิทธิภาพจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของหลายฝ่ายเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัญหาการปฏิบัติและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2563 : 36) เนื่องจากการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และรูปแบบการสอนเองก็ต้องปรับให้ทันปัจจุบัน มีแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ระบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน โครงสร้างหลักสูตร คำนึงถึงตัวนักเรียน บริบทของโรงเรียนและชุมชนที่จะต้องสนองความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันได้

รองลงมา ได้แก่ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2563 : 38) เนื่องจาก การวัดผลลัพธ์ว่าผู้เรียนเหมาะกับการเรียนรู้รูปแบบไหน และอะไรที่จะสามารถเติมทักษะที่คุณครูคาดหวังได้ การประเมินผลในวิถีการศึกษาใหม่จึงเป็นการทำความเข้าใจไม่ใช่การตัดสิน มีแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ผลที่ได้จากการประเมินมีผลอย่างมากในการต่อยอดความรู้ของผู้เรียนเพราะต้องนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป การประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ประเมินตามความสามารถของบุคคลให้เหมาะสม

ด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2563, 783-795.). เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ภายใต้ความปกติใหม่ (New Normal) ทั้งด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน การพัฒนาครูให้พร้อมสู่โลกยุคใหม่ การบริหารหลักสูตร รวมถึงการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ในการปรับกระบวนการบริหารจัดการศึกษาจากองค์กรการศึกษา มีแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้โรงเรียนของขยายโอกาสทางการศึกษา คือ การเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ (On site) การเรียนการสอนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้อย่างเร่งด่วน เช่น ลดเผชิญหน้ากัน มีการเว้นระยะห่างของนักเรียนกับผู้สอน งดการเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มจำนวนมาก งดกิจกรรมหลาย กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ดูตามความสนใจของผู้เรียน

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2563 : 48) เนื่องจากการประเมินตนเองของผู้เรียนจะเป็นวิธีการหลักของการประเมินการเรียนรู้ใน New normal เนื่องจากการเรียนรู้ในฐานวิถีชีวิตใหม่ผู้เรียนจะมี Platform ในการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น มีทางเลือกในการเรียนรู้มากขึ้น มีแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ การบริหารจัดการทรัพยากรตามลำดับสิ่งที่สำคัญมากที่สุดไปน้อยที่สุดเพื่อให้ได้

เป้าหมาย จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นก่อนเพื่อส่งเสริมพัฒนาความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา สํารวจแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนและเป็นสิ่งที่นักเรียนให้ความสนใจพร้อมที่จะเรียนรู้ซึ่งจะนำมาจัดการเรียนรู้ที่คุ้มค่า

ด้านการพัฒนาครู สอดคล้องกับงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 48) เนื่องจากปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคตเป็นการฝึกฝนสอน หนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอกล้องคอมพิวเตอร์ คุณครูจะต้องสามารถเข้าไปพูดคุยผ่านแพลตฟอร์ม ต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อรับรู้ปัญหาต่าง ๆ ความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก ๆ เป็นการสอนเป็นการรับข้อมูล เป็นการเพิ่มเติมความรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็กนักเรียน มีแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืนการพัฒนาครูไปสู่ PLC เป็นสิ่งสำคัญกับครูยุคปัจจุบันและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องโดยนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเป็นการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และหาแนวทางเพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนรู้ร่วมกันให้การบริหารจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ

และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เนื่องจากระบบการศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมมีการให้ความสำคัญกับกระบวนการ รวมถึง well-being ของนักเรียนแบบองค์รวมเกิดการพัฒนาการศึกษาโดยการรับฟังเสียงสะท้อนจากทุกระดับ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน ร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ที่จะช่วยให้โรงเรียนและครูประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้รับความปกติใหม่หลังวิกฤต ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) มีแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ การเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเสนอความคิดเห็น และการเคารพความคิดเห็นและความแตกต่างของบุคคลอื่น การปรับการบริหารการจัดการเรียนรู้ให้ได้ประสิทธิภาพจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของหลายฝ่ายเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร ควรจัดระบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน
2. ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทันยุค 5.0 ทันเทคโนโลยี เน้นภาคปฏิบัติคือการปฏิบัติจริง และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนโดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง สอนแบบเล่นปนเรียนสร้างความสนใจในการเรียน ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวในสิ่งใหม่ ๆ กระตุ้นการสนใจของผู้เรียน

4. ด้านบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ ควรจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนที่มีความจำเป็นก่อน ส่งเสริมพัฒนาความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้กำลังใจแก่ผู้เรียน

5. ด้านการพัฒนาครู ควรมีการพัฒนาความรู้ อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ควรจัด PLC ทุกวันตอนเย็นหรือทุกสัปดาห์เพื่อปรึกษาหรือแก้ไขปัญหา

6. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ควรเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้ทุกความเห็นอาจเป็นการเขียนใส่กระดาษ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลออกมา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2

2. ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่โดยขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 แล้วนำผลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ ร.ส.พ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2563. แหล่งที่มา: <https://moe360.blog/2020/05/08/>
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. วารสารศิลปการจัดการ. 4 (3), 783-795.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล. (2563). การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.